

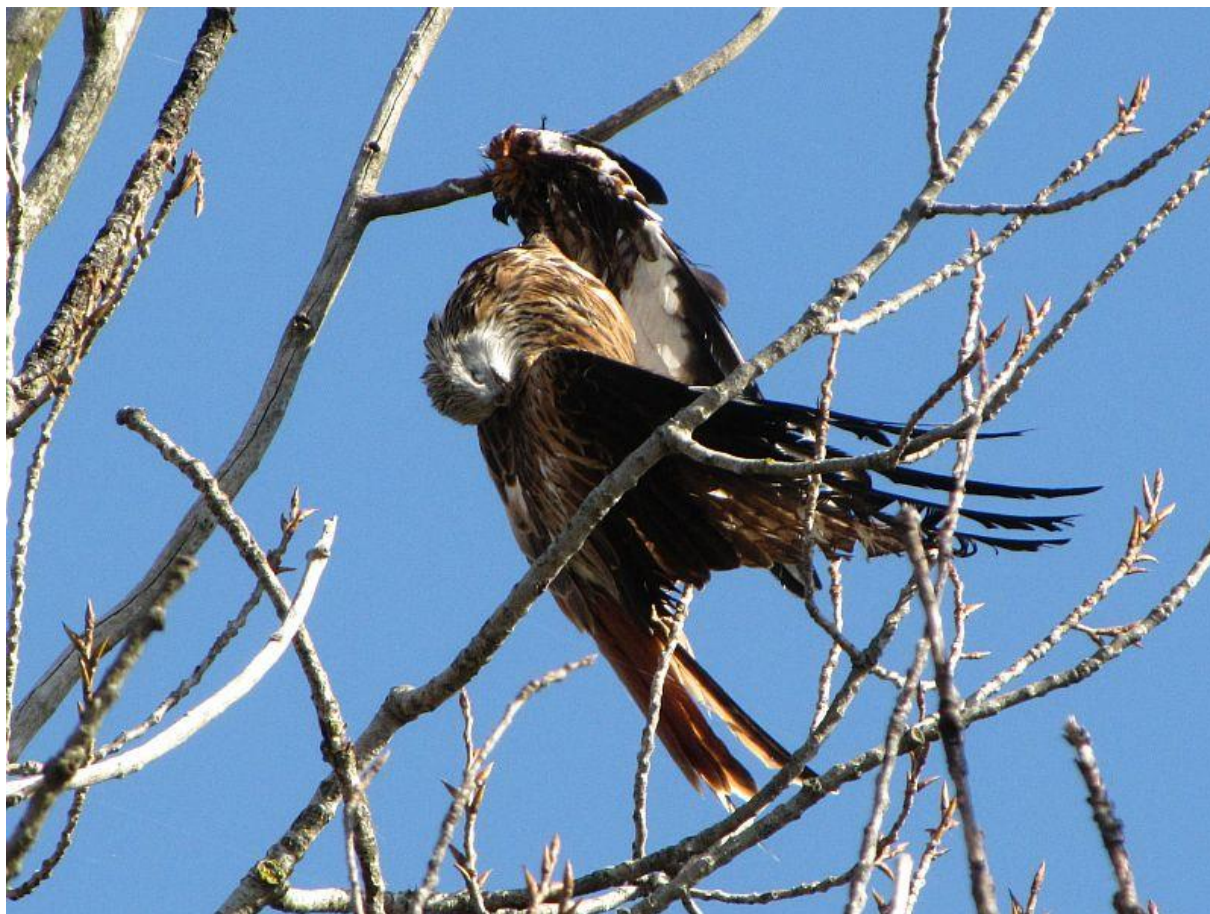
Természetvédelmi hírek Baranyából

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület és a Baranya Természeti Értékeiért
Alapítvány közös hírlevele

2024. február

Fennakadva

Február 19-én önkénteseink különös madárpusztulásról számoltak be. Szentdénés határában egy nyárfa száraz ágán fennakadt vörös kánya tetemét találták. A madár valószínűleg a fa felett repülve került olyan állapotba, hogy lezuhant, és a száraz ág átfűrődött a szárnyán. Ilyen esetekben felmerül a lelövés vagy a mérgezés gyanúja, ezért a tetem bevizsgálhatósága érdekében annak leszedése mellett döntöttünk.

1. kép: A vörös kánya teteme a nyárfán (Fotó: Bank László)

A kiszáradófélben lévő fa állapota miatt a feladat nem volt veszélytelen, de a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrének segítségével sikerült lehozunk a madarat. A tetemet még aznap eljuttattuk a kányavédelmi program budapesti koordinátorához, aki gondoskodott annak bevizsgálásáról. Az eredményre valószínűleg még jó ideig várunk kell.

2. kép: A tetem megközelítése (Fotó: Bank László)

A mérgezés gyanúja miatt néhány nap múlva a célra speciálisan kiképzett keresőkutyákkal átvizsgáltuk a területet. Újabb elhullott madarat vagy csalétket nem találtunk. Elképzelhető, hogy a pocokgradáció miatti mérgezések során elpusztult tetemeket fogyasztotta el a kánya, és a szervezetében akkumulálódott mérreg okozhatta a vesztét. Erre vonatkozóan bizonyosságot azonban csak a laboratóriumi vizsgálat adhat.

Bevettük a várat

A fejezet címe csak részben fedí a valóságot, mert Szigetváron nem a várat, hanem a vár környékét „vettük be”. A „bekerítés” ezúttal nem a törökök, hanem a madarászok által történt, de ez még mindig a jobbik eset! Viszont bízunk abban, hogy a területfoglalásunk legalább annyi ideig tart, mint a török uralom. Egyik helyi önkéntesünk áldozatvállalásának köszönhetően ugyanis a parkban új énekesmadár odútelepet hoztunk létre. A terület kiváló adottságai reményt nyújtanak arra, hogy az odúk nagy részét már az idej költési időszakban elfoglalják a madarak. Az odúk típusából adódóan elsősorban széncinege, kék cinege és csuszka megtelepedésére számítunk. Áprilistól rendszeres ellenőrzésekkel kíséjük figyelemmel a foglalásokat és a költések menetét, így tudni fogjuk, hogy madártelepítési munkánk milyen eredménnyel zárult.

3. kép: Az odúk a kihelyezés előtt (Fotó: Orosz László)

A szigetvári daru

Még karácsony előtt kaptuk a hírt, hogy Szigetváron a 6-os főközlekedési út mellett található napelempark területén egy daru tartózkodik. A bizalmasan viselkedő fiatal madár a megfigyelőt közelre bevárta, különösebb félelmet nem mutatott. Később a környéken kóborolva gyakran megfigyeltük főleg a közút melletti belvizeken. Különösen kedvelte az egyik repcetáblát, ahol rendszeresen táplálkozott. Január vége táján néhány napig nem láttuk, a kisebb havazás és hideg távolabbi területekre kényszeríthette. Az időjárás enyhülésével azonban visszatért a belvizes foltokra, ahol február végéig kitartott.

A daru Baranyában már rendszeres őszi-tavaszi átvonulónak számít, de kisebb nagyobb csapatait még téli időszakban is megfigyeltünk. Olyan esettel azonban még nem találkoztunk, hogy egy magányos példány egész télen kitartsa a vármegyében.

4. kép: A szigetvári daru (Fotó: Bank László)

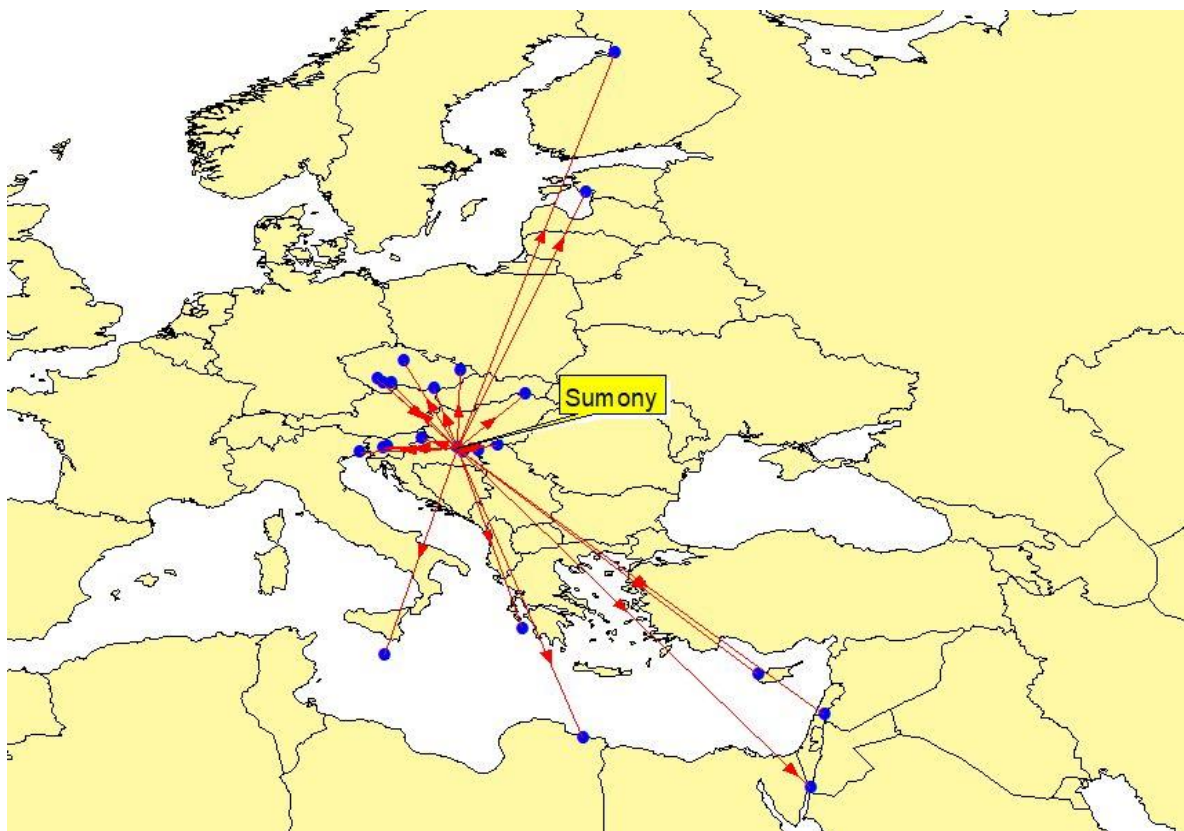
Tavaszi madárgyűrés

A Sumonyi Madárvonulás-kutató Állomáson március 10 – április 14. között bonyolítjuk le a hagyományos tavaszi madárgyűrés tábort. A tábor munkájába ebben az időszakban bárki bekapcsolódhat, minden érdeklődőt szívesen látunk. A részletekről Dr. Gaszler Péter (30/570-4364) táborszervezőnél lehet érdeklődni. A téli hétfévi akciók során a korábbi évekhez képest egyébként sokkal több madarat gyűrésztünk, ezért reménykedünk abban, hogy a tavaszi vonulási időszakban is jó fogási eredményeket érünk el.

Sumonyi nádiposzáta Finnországban

A közelmúltban kaptunk hírt egy Sumonyban gyűrészt és Finnországban ellenőrzött foltos nádiposzáta megkerüléséről. A finn kollégák ezúttal jókora késéssel értesítettek bennünket a visszafogásról, ezért csak most tudjuk közreadni az adatot. A madarat 2021.09.11-én jelöltük az őszi vonulás során, és 2022.07.25-én a Botteni-öböl partján fekvő Rantavainio nevű helységben került újra kézre Sumonytól 2161 km távolságban. Az adat jól jelzi, hogy a Balti-tenger térségében fészkelő foltos nádiposzáta egyik fontos vonulási útvonala a Kárpát-medencén keresztül vezet.

Sumonyban rendszeresen fogunk Finnországban jelölt foltos nádiposzátaikat, de ez volt az első eset, hogy Finnországban került kézre Sumonyban gyűrészt madár. Kis híján ez a példány tartja a távolságrekordot, ennél messzebbre csak az izraeli Eilatban (2351 km) ellenőrzött nádiposzáta jutott.

1. ábra: Sumonyban jelölt és külföldön kézre került foltos nádiposzták megkerülési helyei

Kezdődik a békamentés

Az idén a szokásosnál jóval korábban kezdtük el a békák mentését. Az enyhe februári időjárásban már hetekkel ezelőtt látni lehetett a téli vackukat elhagyó varangyokat, ezért az orfűi békamentés helyszínein (Kis-tó, Pécsi-tó) még időben kifeszítettük a terelőhálókat a közlekedési utak mentén. Itt délutántól kezdve a késő esti órákig zajlik a békák mentése.

A sikondai tavaknál a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság koordinálja a feladatot. A területen terelőhálókat nincsenek felállítva, a mentés résztvevői az időjárási körülményekhez igazodva folyamatos járőrözéssel gyűjtik össze a békákat.

A mentésbe való bekapcsolódási szándékot a koordinátoroknál lehet jelezni (Orfű: Hutai Viktor, 20/576-3908, Sikonda: Bodó János, 30/377-3418).

Ha Önt eredményeink meggyőzték és egyetért törekvéseinkkel, kérjük, segítse helyi természetvédelmi munkánkat. Támogatását a Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány 11731001-20124953 számú számláján tudjuk fogadni, de adományát online módon is befizetheti bankkártyája segítségével a www.donably.com/baranyamadar oldalon. Elkötelezettségét igazából a természet fogja meghálálni!

Elérhetőségek:

Tel: 72/312-227, mobil: 20/334-4608

E-mail: baranya@mme.hu, baranyamadar@baranyamadar.hu

Honlap: www.baranyamadar.hu

**A hírlevélben foglaltak szabadon terjeszthetők, de a forrást a
„Madártani Egyesület”-re
történő hivatkozással kötelező megjelölni!**